

bilaga 1

ALTRIMUM

ADVOKATBYRÅ AB

STOCKHOLMS STAD
UTBILDNINGSNÄMNDEN

Innehavare: Advokat Thomas Özbek
Biträdande jurist: Rebecca Abid
I samarbete med:
Advokat Birgitta Melander

2016 -04- 27
Dnr .....1.8.1-3206/2016.....

Överklagande
inkommit i
rätt tid

Johan Adolfsson
Nämndsekreterare

Förvaltningsrätten i Stockholm
Ges in till Utbildningsnämnden
Registrator
Box 22049
104 22 Stockholm
(Överlämnas för hand till Utbildnings-
Nämnden)

Stockholm den 27 april 2016

ÖVERKLAGANDE (OBS! BRÅDSKANDE! YRKANDE OM INHIBITION)

Klagande

Montessoriförskolan Giraffen (Giraffen), 769611-1371
Parmmätargatan 7
112 24 Stockholm

Ombud: Advokat Thomas Özbek
Altrium Advokatbyrå AB
Box 5326
10247 Stockholm

Motpart

Utbildningsnämnden
Box 22049
104 22 Stockholm

Överklagad beslut

Utbildningsnämndens beslut om vitesföreläggande gentemot en enskild förskola § 22 den 14 april 2016

Saken

Vitesföreläggande

Adress	Telefon	Telefax	E-post	Web	Org.nr	Bg arvode	Bg för klientmedel
Kardavägen 40 Box 5326 102 47 Stockholm	08-231 365 073-031 64 12	08-667 03 35	thomas.ozbek@altrium.se	www.altrium.se	556883-4500	384-7878 Godkänd för F-skatt	862-0247

Mottagningskontor: Kungsgatan 62, 753 18 Uppsala

ALTRIUM

ADVOKATBYRÅ AB

Yrkanden

Giraffen yrkar att förvaltningsrätten

1. förordnar att det överklagade beslutet tillsvidare inte ska gälla, samt
2. upphäver Utbildningsnämndens vitesföreläggande.

Bakgrund

Giraffen ansökte och beviljades den 2 april 1987 tillstånd att bedriva enskilt anordnad barnomsorgsverksamhet med Montessoripedagogik i nu aktuell lokal. Verksamheten, som bedrivs som ett föräldrakooperativ, var bl.a. avsedd för barn mellan 3 – 7 år, se bilaga 1.

Giraffen har sedan 1987 bedrivit barnomsorgsverksamhet i enlighet med beslutet och erhållit kommunalt och statligt bidrag under samtliga 29 år.

Utbildningsförvaltningen har den 9 oktober 2014 och den 28 januari 2015 genomfört tillsyn hos Giraffen som utmynnat i nu överklagad beslut om vitesföreläggande.

Vitesföreläggandet avser endast p. 5 i det ursprungliga tillsynsbeslutet den 19 augusti 2015.

Grunder och omständigheter m.m.

Utbildningsnämndens vitesföreläggande står i strid med det tillstånd Giraffen erhållit enligt beslut den 2 april 1987, som vunnit s.k. negativ rättskraft och som alltjämnt gäller, från (dåvarande) Stockholms socialförvaltning.

Aktuella bestämmelser

I 8 kap. 5 § skollagen anges följande. Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Adress	Telefon	Telefax	E-post	Web	Org.nr	Bg arvode	Bg för klientmedel
Karlavägen 40 Box 5326 102 47 Stockholm	08-231 365 073-031 64 12	08-667 03 35	thomas.ozbeck@altrium.se	www.altrium.se	556883-4500	384-7878 Godkänd för F-skatt	862-0247
Mottagningskontor: Kungsgatan 62, 753 18 Uppsala							

ALTRIMUM

ADVOKATBYRÅ AB

Av 18 § samma kapitel framgår, så vitt är av betydelse, bl.a. följande. Varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola, om inte den kommun där förskoleenheten är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens *särskilda karaktär* (min kursivering).

I förarbetena till bestämmelsen (prop. 2009/10:165 s. 717) anges bl.a. följande.

Av *första stycket* framgår att fristående förskolor ska vara öppna för alla barn som enligt 4-7 §§ ska erbjudas förskola, om inte den kommun där den fristående förskolan är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. Sådana undantag kan avse exempelvis att en *fristående förskola får begränsa sin verksamhet till barn vilkas föräldrar är medlemmar i ett föräldrakooperativ* (min kursivering). Ett motsvarande öppenhetskrav har hittills utgjort ett villkor för kommunens skyldighet att lämna bidrag till enskilda förskolor enligt 2 a kap. 17 § första stycket 1 i 1985 års skollag (se bet. 2005/06:UbU13 s. 50).

Att man i förarbetena hänvisar till utskottsbetänkandet 2005/06:UbU13 s. 50 har att göra med att man vill uppmärksamma att bestämmelsen gällde även vid 1985 års skollag (min anteckning). Det som väsentligen framgår av betänkande är följande.

17 § första stycket (motsvarande 8 kap. 18 § i nuvarande skollag) anger att kommunen skall ge bidrag till en enskild förskola eller fritidshem som har fått tillstånd enligt 14 § och i övrigt uppfyller de förutsättningar för bidrag, som anges i lagrummet. Kommunen får således en skyldighet att utge bidrag till den fristående förskolan eller fritidshemmet och inte som nu en möjlighet att ge bidrag. Vidare anges förutsättningarna som skall vara uppfyllda av den enskilda verksamheten. Kravet på att den enskilda verksamheten skall vara öppen för alla barn som har rätt till förskola är nytt. Undantag medges för barn i behov av särskilt stöd vars mottagande skulle orsaka betydande ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för verksamheten. Det motsvarar den bestämmelse som finns för fristående förskoleklasser och skolor. *Undantag kan även medges med hänsyn till den enskilda förskolans särskilda karaktär. Detta avser exempelvis möjlighet att begränsa verksamheten till barn vilkas föräldrar är medlemmar i ett föräldrakooperativ* (min kursivering), till anställdas barn i ett företag och där förskolan har en särskild pedagogisk profil.

Adress	Telefon	Telefax	E-post	Web	Org.nr	Bg arvode	Bg för klientmedel
Karlavägen 40 Box 5326 102 47 Stockholm	08-231 365 073-031 64 12	08-667 03 35	thomas.ozbeck@altrium.se	www.altrium.se	556883-4500	384-7878 Godkänd för F-skatt	862-0247
Mottagningskontor: Kungsgatan 62, 753 18 Uppsala							

ALTRIMUM

ADVOKATBYRÅ AB

I 10 kap. Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola framgår bl.a. följande.

Varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola, om inte den kommun där förskoleenheten är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. (8 kap. 18 § skollagen)

Öppenhetskravet innebär att en förskolas köregler inte får diskriminera enskilda barn eller grupper av barn. Skollagens möjlighet för avsteg från öppenhetskravet gäller följande två situationer.

1. Utbildningsnämnden kan medge undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär (8 kap. 18 § skollagen). Huvudmannen ska i dessa fall ansöka om ett generellt avsteg från öppenhetskravet samt motivera på vilket sätt verksamhetens karaktär förutsätter ett sådant avsteg. Avsteg kan exempelvis beviljas för företag som ordnar förskola för sin personal, *för föräldrakooperativ* (min kursivering) och flerfamiljssystem som i sin organisation *förutsätter att föräldrar deltar aktivt med insatser i form av exempelvis städning, matlagning och jourarbete i barngrupp* (min kursivering).
2. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt ett barn om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för barnet (8 kap.18 § skollagen).

Sammanfattning

Kommunen kan bevilja förskolor undantag från öppenhetskravet enligt 8 kap 18 § med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. Sådana undantag kan avse exempelvis att en fristående förskola får begränsa sin verksamhet till barn vilkas föräldrar är medlemmar i ett föräldrakooperativ. För att avsteg från öppenhetskravet ska beviljas föräldrakooperativ och flerfamiljssystem förutsätts att föräldrar deltar aktivt med insatser i form av exempelvis städning, matlagning och jourarbete i barngrupp.

Giraffen bedrivs som ett föräldrakooperativ med skyldighet för föräldrar att aktivt delta med insatser såsom t.ex. städning. Detta framgår av Giraffens/föreningens stadgar, se bilaga 2, 15 § under rubriken ”Medlem skyldigheter” där det anges att det åligger medlem att utföra av styrelsen fastställd arbetsplikter såsom jourtjänst, städning av lokaler m.m.

Adress	Telefon	Telefax	E-post	Web	Org.nr	Bg arvode	Bg för klientmedel
Karlavägen 40 Box 5326 102 47 Stockholm	08-231 365 073-031 64 12	08-667 03 35	thomas.ozbek@altrium.se	www.altrium.se	556883-4500	384-7878 Godkänd för F-skatt	862-0247
Mottagningskontor: Kungsgatan 62, 753 18 Uppsala							

ALTRIUM

ADVOKATBYRÅ AB

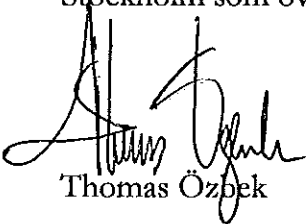
Giraffen har således redan 1987 beviljats avsteg från öppenhetskravet. Detta i samband med att förvaltningen 1987 beslutade att tillåta Giraffen att bedriva verksamheten i nu aktuell form (samma bestämmelser gällde redan i 1985 års skollag, se vad som anförts ovan). Ett sådant beslut vinner s.k. negativ rättskraft och ska alltså gälla.

Övrigt/Handläggning

Det överklagade beslutet ska efterföljas senast den 2 maj 2016. Mot bakgrund av det hemställs det om att förvaltningsrätten fattar beslut om inhibition dessförinnan.

Fullmakt bifogas, se bilaga 3.

Stockholm som ovan,

Thomas Özbek

Bilaga 1

Sociala distriktsnämnden nr 3
i Stockholm

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

1987-04-02

Blad

167

STOCKHOLMS SOCIALFÖRVALTNING
SOCIALA DISTRIKT 3
Saknr. 500/111/1987

§ 167.

Framställan från föreningen Montessoriförskolan Giraffen om medgivande att få inräkna barnomsorgs- verksamhet med Montessoripedagogik i barnomsorgs- planen.

Tjänsteutlåtande 1987-03-06

Utsänt ärende nr 16/1987

Beslut

Sociala distriktsnämnden 3 beslöt

att tillstyrka ansökan om att bedriva enskilt anordnad barnomsorgsverksamhet med Montessoripedagogik i angiven lokal

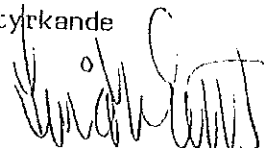
att hemställa hos socialnämnden om att få räkna in verksamheten i barnomsorgsplanen från hösten 1987.

Särskilt uttalande av ordförande Christer Cederlund (vpk), samt ledamöterna Karin Westerdahl (s), Per Lönngrén (s), John Thörngren (s). Bilaga 1.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Justeringsmän

Ut dragsbestyrkande

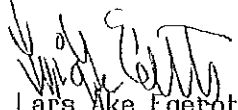

§ 167 SÄRSKILT UTTALANDE.

Särskilt uttalande av ordförande Christer Cederlund (vpk) samt ledamöterna Karin Westerdahl (s), Per Lönngrén (s) och John Thörngren (s).

På grund av att det idag inte föreligger någon kö till barnomsorgen av tre-åringar anser vi oss kunna tillstyrka föreliggande ansökan om att bedriva enskild barnomsorgsverksamhet.

Principiellt anser vi dock att om kö finns i den aktuella åldersgruppen skall kötiden vara avgörande för huruvida en plats i barnomsorgen skall erbjudas eller ej. -----

Lars Åke Egerot
Nämndsekreterare

STOCKHOLMS SOCIALFÖRVALTNING
Kungsholmens-Essingens socialdistrikt
Barnomsorgsbyrån
Handläggare: Eivor Löthman/SM
Utsänt ärende: 16/87

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1987-03-06

Till
Social distriktsnämnd 3

Framställan från föreningen Montessoriförskolan Giraffen om medgivande att få inräkna barnomsorgs-
verksamhet med Montessoripedagogik i
barnomsorgsplanen.

INLEDNING

./1

Föreningen Montessoriförskolan Giraffen har inkommit med en ansökan om att av föreningen planerat daghem får inräknas i kommunens barnomsorgsplan och erhålla kommunalt och statligt bidrag. Föreningen har för avsikt att anordna ett enskilt daghem för 20 barn med verksamhet enligt montessoripedagogiken. Lokalen är belägen på Parmätargatan 7, 1 tr inom planområde 01 på Kungsholmen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Distriktsförvaltningen föreslår att sociala distriktsnämnden 3 beslutar

- att tillstyrka ansökan om att bedriva enskilt anordnad barnomsorgsverksamhet med Montessoripedagogik i angiven lokal.
- att hemställa hos socialnämnden om att få räkna in verksamheten i barnomsorgsplanen från hösten 1987.

Birgit Dahlin
Birgit Dahlin
Socialchef

Ulla Öhrn
Ulla Öhrn
Barnomsorgschef

ÄRENDETS BEREDNING

- . /2 Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom barnomsorgsbyrån. Lokalenheten vid socialförvaltningen har lämnat yttrande om lokalens standard.

BAKGRUND

- . /1 Framställan om att starta enskilt Montessoridaghem från föreningen Montessoriförskolan Giraffen inkom till socialdistriktet 1986-06-04. Ansökan gällde då att få bedriva barnomsorgsverksamhet med Montessoripedagogik i lokaler på Kaplansbacken 3. Dessa lokaler hade godkänts av lokalenheten. Ärendet med nr 44/86 behandlades 1986-06-26, i social distriktsnämnd 3, varvid ansökan godkändes. Social distriktsnämnd 3 beslöt också att hemställa hos socialnämnden om att räkna in verksamheten i barnomsorgsplanen från hösten 1986.

Till barnomsorgsbyrån inkom därefter en skrivelse från länsstyrelsen med besked om att miljö -och hälsoskydds-förvaltningen troligen inte skulle godkänna lokalen på grund av svårigheter att förbättra ventilationssystemet. Med anledning av detta avsåg sig Montessoriföreningen denna lokal.

- . /2 Den nya lokalen på Parmätargatan 7 uppfyller enligt lokalenheten gällande regler för enskild barnomsorgsverksamhet. Miljö -och hälsoskyddsförvaltningen anser att lokalerna bör förses med särskilt luftbehandlingssystem och att kontroll av ljudisolering bör utföras för att eventuell tilläggsisolering ska ske. Enligt ordförande i Montessoriföreningen kommer detta att åtgärdas under våren i samband med renovering av lokalerna. Den planerade barnomsorgsverksamheten beräknas kunna starta i augusti 1987.

BESKRIVNING AV GÄLLANDE REGLER

Enligt beslut i socialnämnden 1985-06-20 gäller följande villkor för att enskilda barnomsorgsverksamheter skall kunna ingå i barnomsorgsplanen

- * lokaler med tillräcklig yta och standard
- * tillräcklig personaluppsättning för verksamheten
- * öppettider enligt kraven för att få statsbidrag
- * anordnaren skall bereda sociala distriktsnämnden tillträde för inspektion av verksamheten samt att i övrigt lämna de uppgifter som sociala distriktsnämnden begär. Anordnaren skall även inhämta tillstånd från länsstyrelsen (enligt socialtjänstlagen § 69). Föreningen har inlämnat ansökan.

Följande bidrag gäller fr o m januari 1986 även enskilt anordnad barnstuga:

Statsbidrag utgår med 30 000 kronor per helårsarbetare i barngrupp och 22 000 kronor per inskrivet heltidsbarn (minst sju timmars närvaro per dag). Barn som vistas 4-7 timmar per dag räknas som halvtidsbarn. Statsbidraget för heltidsbarn är 12 500 kronor.

Kommunala bidrag utgörs av bidrag till lokalkostnader med högst 10 000 kronor per barn och år samt startbidrag motsvarande 4 650 kronor per daghemplats.

Ansökan om statsbidrag handläggs av kommunen medan ansökan om kommunalt bidrag inges av de enskilda föreningarna.

BESKRIVNING AV FÖRENINGEN MONTESSORIFÖRSKOLAN GIRAFFEN

Föreningen Montessoriförskolan Giraffen planerar att starta ett daghem, beläget i fastigheten Bananen 1, Parmätargatan 7, 1 tr.

Föreningen har själva ordnat lämplig lokal. Daghemmet kommer att drivas som ett föräldrakooperativ med strukturerad Montessoripedagogik. Daghemmet skall hålla öppet åtta timmar/dag under vardagar, utom i juli då det skall vara stängt. Personalen skall bestå av fyra heltidsanställda Montessorilärare, varav en är anställd som föreståndare. 20 barn i åldern 3-7 år beräknas få plats i daghemmet. Köhantering och intagning sköts av föreningen.

DISTRIKTSFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Distriktsförvaltningen har att bedöma om verksamheten sker inom godtagbara former. Staden söker statsbidrag som sedan vidarebefordras till anordnaren. Anordnaren själv svarar för uttagning av barn.

Upptagningsområdet för det planerade daghemmet utgörs av planområde 01 på Kungsholmen. Daghemskön inom planområdet består av 98 barn varav 14 är i den aktuella åldern 3-7 år. Vad gäller resursutnyttjandet i nämnda planområden är alla platser nyttjade eller erbjudande om plats föreligger. Montessori-föreningens platser kommer därför inte att medföra ett försämrat resursutnyttjande inom kommunens barnomsorg.

Distriktsförvaltningen bedömer att verksamheten uppfyller de villkor som gäller för att få räknas in i barnomsorgsplanen och är därför positiv till föreningens framställan.

11. Budget
12. Val av styrelse.
13. Val av revisor.
14. Övriga frågor.

På extra föreningsstämma skall utöver ärenden enligt punkt 1-6 ovan förekomma de ärenden för vilka stämman blivit utlyst och vilka angetts i kallelsen till stämman.

§ 13 Intagning av barn till Montessoriförskolan Giraffen ek.för.

Intagning sker efter de regler som antagits av styrelsen.

§ 14 Skolavgift

För varje elev ska månadsavgift erläggas i förskott med ett belopp som följer de kommunala taxorna.

Vårdnadshavare garanterar månadsavgiften till pågående termins slut för barn som intagits till skolan.

§ 15 Medlem skyldigheter

Varje medlem bör delta i av föreningens anordnade kurser i montessoripedagogik, eller på annat sätt tillägna sig sådana kunskaper då styrelsen så begär.

Det åligger vidare medlem att utföra av styrelsen fastställda arbetsplikter med arbetsuppgifter enligt följande:

- Jourtjänst
- Städning av lokaler
- Reparation och underhåll
- Deltagande i arbetsgrupp
- Annan arbetsuppgift som styrelsen finner nödvändig för verksamhetens bedrivande (exempelvis deltagande i utflykter)

Vid upprepad underlåtenhet från medlem att fullgöra sina skyldigheter, åvilar det styrelsen att finna en lämplig lösning på den uppkomna situationen.

§ 16 Medlems uteslutning

Medlem som grovt åsidosätter sina skyldigheter eller ekonomiska förpliktelser mot föreningen, eller som på annat sätt skadar föreningen eller motarbetar dess syfte och intressen, kan av enhälligt styrelse uteslutas ur föreningen.

Medlemmen ska innan uteslutning sker ha varnats muntligen, och om detta inte bedöms tillräckligt även skriftligen, om att medlemmens beteende inte är acceptabelt för föreningen.

Elev vars vårdnadshavare utesluts ur föreningen kan kvarstå som elev vid skolan.

FULLMAKT

Fullmakt för Advokaten Thomas Özbek eller den han i sitt ställe förordnar att vid över- eller underdomstolar, exekutionssäten och övriga myndigheter i Sverige eller utlandet anhängiggöra, utföra och bevaka talan mot

.....
utbildningsnämnden
.....
eller den eller dem som saken eljest kan anses röra, angående Överklagande av beslut
om inestreläggande gentemot en enskild förskola
den 14 april 2016 (Dnr 3.3.1-8311/2014)
.....

att därest ifrågakommer utföra och bevaka min talan i genstämningsmålet; att jämväl utom domstol vid alla tillfällen, då min rätt uti ovannämnda angelägenhet kan vara i fråga, densamma iakttaga och bevaka; att å mina vägnar träffa skiljeavtal, utse skiljeman och inför skiljenämnd anhängiggöra och utföra min talan; att, vidtaga åtgärder för motpartens försättande i konkurs och i inträffad konkurs utföra och bevaka min talan samt utöva mig tillkommande rösträtt; att uppbära, mottaga och kvittera alla mig uti ifrågavarande sak tillkommande medel samt värde- och andra handlingar; att antaga eller förkasta förlikning eller ackord; att mottaga kallelser samt att å mina vägnar framställa och bemöta ansvarsyrkanden.

Genom fullmaktsgivarens personliga uppträdande ensam eller tillsammans med ombudet skall denna fullmakt icke anses återkallad utan att det uttryckligen gives tillkänna.

.....
Stockholm den 27/4 2016
.....

.....
Catharina Tinnerstedt
.....
Catharina Tinnerstedt